

Krwawe nerkowce - co może kryć się za rosnącym popytem na orzechy nerkowca (część 2)

2020-12-24

W 2011 roku za sprawą raportu organizacji Human Rights Watch na temat pracy przymusowej przy przetwórstwie orzechów nerkowca w centrach detencji dla osób uzależnionych od narkotyków w Wietnamie zwiększyła się świadomość podmiotów zaangażowanych w handel tym produktem odnośnie przestrzegania zasad etyki na różnych etapach dość długiego i złożonego łańcucha dostaw. Orzechy nerkowca są chętnie spożywane przez wegetarian i wegan ze względu na swoją dużą wartość odżywczą, a często są to osoby o dużej świadomości konsumenckiej. W 2017 roku kilka norweskich firm zajmujących się sprzedażą importowanej żywności zwróciło się z prośbą do organizacji Ethical Trading Initiative Norway (ETIN) (<http://etiskhandel.no/English>) o przyjrzenie się łańcuchowi dostaw orzechów nerkowca pochodzących z Wietnamu (ethicaltrade, 04.12.2018).

Przemysł związany z uprawą i przetwórstwem orzechów nerkowca w Wietnamie znacznie się rozwinął na przestrzeni dwóch ostatnich dekad. Od 2006 roku jest to kraj będący największym eksporterem nerkowców na świecie, a 60% całkowitego importu nerkowców przez kraje europejskie pochodzi właśnie z tego kraju. W przemyśle tym jest zatrudnionych ponad milion osób pracujących w ponad 200 tysiącach gospodarstw rolnych i ponad 500 firmach zajmujących się przetwórstwem na terenie całego kraju (ETIN, 2018, s. 7).

Łańcuch dostaw orzechów nerkowca jest bardzo długi przez co i złożony. Dzięki stale rozwijającym się możliwościom przetwórstwa, a ograniczonym związanym z powiększaniem areału upraw, Wietnam szybko stał się importerem surowca z krajów Afryki takich jak Wybrzeże Kości Słoniowej, Nigeria, Gwinea, Ghana i Tanzania. W tych krajach uprawia się około połowę światowej produkcji orzechów nerkowca, ale jedynie 10% z nich jest przetwarzana lokalnie (ETIN, 2018, s. 7). Prawie 90% przetwórców nerkowców w Wietnamie uczestniczy w globalnym łańcuchu dostaw, którego model to: „rolnik-przetwórca-handlarz-hurtownik-detalista-konsument”. Występuje w nim tak wielu pośredników pomiędzy poszczególnymi etapami, że utrudnia to kontrolę całego łańcucha i zwiększa tym samym ryzyko nadużyć (ETIN, 2018, s. 7).

Organizacja Ethical Trading Initiative Norway postawiła sobie za cel sprawdzenie warunków w jakich nerkowce są uprawiane i przetwarzane w Wietnamie. Dzięki pomocy doświadczonego i wykwalifikowanego konsultanta, który był Wietnamczykiem udało im się nawiązać kontakt z lokalnymi rolnikami i przetwórcami oraz zebrać od nich wiarygodne informacje (ethicaltrade, 04.12.2018). Nie było to takie oczywiste gdyż władze w Wietnamie sprawują kontrolę nad procesem przetwórstwa i dbają o swoją dobrą reputację, zwłaszcza w kontaktach z przedstawicielami zagranicznych instytucji i organizacji. W badaniu uwzględniono różne podmioty - firmy zajmujące się eksportem, te będące podwykonawcami, państwowe jak i prywatne, małe rodzinne, te średniej wielkości, jak i te duże, a także kilka farm na których uprawia się nerkowce (ethicaltrade, 04.12.2018).

W grudniu 2018 roku organizacja Ethical Trade Initiative Norway opublikowała raport, w którym jego autorzy podkreślają że sytuacja nie wygląda tak źle jak się tego początkowo obawiali. Na farmach jak i w podmiotach zajmujących się przetwórstwem nie stosuje się pracy przymusowej, a przykłady opisane w raporcie organizacji Human Rights Watch w 2011 roku są zjawiskiem marginalnym w skali całego kraju. Niemniej brakuje wiedzy na temat prawa pracy, w tym zasad związanych z zatrudnianiem dzieci, nawet jeśli te pomagają dobrowolnie swoim rodzicom. Rolnicy wiedzą też niewiele na temat używania pestycydów co skutkuje zakażeniem zbiorników wody zdatnej

do picia (ethicaltrade, 04.12.2018).

W kolejnym roku realizacji projektu, Ethical Trade Initiative Norway zorganizowała w Ho Chi Minh warsztat, w którym wzięły udział podmioty będące częścią łańcucha dostaw orzechów nerkowca w Wietnamie, a także przedstawiciele takich organizacji jak Vietnam Cashew Nut Association (VINACAS) oraz Binh Phuoc Farmers' Union. Do łańcucha dostaw przyłączyło się też kilka europejskich przedsiębiorstw, takich jak Orkla (Norwegia), Unil (Szwajcaria), Rema (Niemcy), Coop (Szwajcaria), Foodman (Norwegia), Intersnack (Niemcy), Aldi (Niemcy), a także Sørlandschips (Norwegia). Działania podejmowane przez organizację Ethical Trade Initiative Norway są finansowane przez Norweską Agencję Rozwojową (<https://etiskhandel.no/en/>).

Źródła:

Ethical Trading Initiative Norway, Strengthening practices in the Vietnamese cashew nut industry. A due diligence study on labour practices and sustainability, 2018.

Ethical Trade, Cracking the nut: Understanding labour abuses in Vietnam's cashew industry, 04.12.2018.

Strona internetowa organizacji Ethical Trading Initiative Norway w języku angielskim:
<https://etiskhandel.no/en/>.

Artykuł powstał w ramach projektu "Rozwój sektora przetwórstwa orzechów nerkowca w dystrykcie Mkuranga - kontynuacja".

Projekt jest współfinansowany w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2020 roku.